

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Albanski demantiji in metode

Albanija se je znašla v objemu bolgarskih komitov in tudi s svoje strani ruši mir na Balkanu — Nestvaren demanti albanskega poslanika v Beogradu

Beograd, 24. julija. Po enodušni in dolgi polemiki vladnih listov v Sofiji je prišel včeraj tudi s strani tukajšnjega albanskega poslanstva uradni demanti, v katerem kratkoma zanika vse neljubne dogodke, ki so se pred par dnevi odigrali med Prespanskim jezerom in jugoslovensko-albansko mejo. Četudi so bolgarski komiti razcepljeni v dva tabora, je splošno znano, da oba tabora tekmujeta med seboj, kdo bo povzročil našemu narodu in državi večjo škodo. Eni nastopajo na bolgarski, drugi na albanski meji. Ko so bolgarski komiti, ki jih veže isti duh in ki se poslužujejo istih metod, mislili, da so nam po vseh napadih in atentatih od Štipa pa do najsevernejših krajev ob bolgarski meji povzročili že dovolj gorja, so se sedaj vrgli na drugo stran, da si tudi tu poiščejo čim več žrtev. Ta napad se razlikuje od prejšnjih samo po tem, da prihaja iz Albanije. V akcijo so stopili novi elementi, albanski kačaki.

Za Bolgarijo je šla sedaj tudi Albanija, da tudi ona s svoje strani izpodkopi

lje mir in red na Balkanu ter tako izkazuje razburjenje v vsem kulturnem svetu, ki se zgraja nad tem krvoločnim početjem. Bolgarija in Albanija pa sta v zmoti in pod sugestijo svojega svetovalca ne pojmata, kako nevarni so njuni poskusi in kako usodopolne lahko postanejo zločinske metode, ki jih uporabljata proti našemu mirnemu prebivalstvu. Sofija je na vsa taka opozorila odgovorila z ostudnimi napadi in podtikalnimi. Albanija se v pomanjkanju lastnega tiska poslužuje rimske »Agencije Stefani« ter na neskrupulozen način vznemirja evropsko javnost. A to še ni dovolj. Ko je albanski poslanik stopil na naša tla, je dal svečane izjave o lojalnosti Albanije do Jugoslavije, sedaj pa v službenem demantiju oporeka, da bi bil v Albaniji le samo eden komita in da je bilo zasledovanje komitaške bande do albanske meje zlonamerno in tendenciozno izmišljeno. Take so metode albanske diplomacije, vseskozi žaljive po svoji nestvarnosti, a prav tako nevarne po svoji neavtentičnosti. Naše oblasti so ob sodelovanju cele pokrajine in

žandarmerije zasledovale komite in se spustile z njimi v obojeno borbo in ne samo naš, marveč svetovni tisk je več dni razpravljalo o tem. Sedaj pa misli Albanija, da lahko z navadnim demantijem, v katerem vse kratkoma oporeka, spravi resnico s sveta.

Ponovno ugotavljamo, da bomo zelo zadovoljni, če bi Albanija dejansko dokazala svoj pacifizem, ki ga je proslavljala njen poslanik g. Džafer Vila ob svojem prihodu. Ni dovolj reči, da ugotovljena dejstva ne obstajajo, da bi svet to že verjel. Naš tisk je pokazal svojo veliko širokogrudnost, ko je objavil demanti albanskega poslanstva in je s tem pokazal naše dobre namere. Naš tisk je s tem le dokumentiral svojo nepristranost. Demanti predstavnikov države mora biti predvsem navdahnjen z avtentičnostjo in popolno resničnostjo. V Albaniji in albanski meji pa obstajajo nelegalne organizacije bolgarskih komitov in albanskih kačakov. To so dejstva, ki se ne dajo z nobenim demantijem zatajiti.

hodili ljudje samo na Rožnik, so minuli. Ljubljani, iz katere marsikje mole razne sumljive stvari, gotovo nima take tekoče vode kakor Sava. Odobrava stališče mestnega magistrata.

Obč. svetnik dr. Klepec: Oni, ki kritikujejo kopalnice v Mednem, ne poznajo razmer. V Mednem so ljudje že prej hodili. V kopalnici »Mirije« se more kopati le okrog 1500 ljudi naenkrat, gotovo pa čuti vsak dan potrebo kopanja najmanj 15.000 Ljubljancev. Ako je občina nudila kopalcem v Mednem priliko, da lahko spravijo svojo obleko, je storila le svojo dolžnost. Ti ljudje so Ljubljancem in imajo pravico do malenkostne udobnosti. Kopalnice v Mednem je vedno polno ljudi, ki pa se seveda razgube na večjo daljavo po strugi. Pritožba naj se zavrne.

Obč. svetnik Rebek se pridružuje predlogu finančnega odseka, priporoča pa, naj se kopalnice na Ljubljani razširi.

Župan dr. Puc: Javna kopalnica so socialne ustanove in niso napravljene samo zato, da bi prinašale dobiček. To je izpovedal že obč. svet pod županom dr. Peričem, ko je sklenil, da se zgradi kopalnice na Ljubljani. Takrat je bila stvar simpatično sprejeta, vendar pa tehnično slabo izvedena. Letne popravke kopalnice na Ljubljani so veljale toliko, kolikor stane kopalnice v Mednem. Kopalnice na Ljubljani je veljalo 8 milijonov kron. Pred leti je nastala nevarnost, da bi ob narasli vodi odneslo splav. Inženjerji so ugotovili, da bi se lahko splav odtrgal in poskovalno zatvornice v Grubarjevem prelopu. Ko so se pred par leti razpisala dela za njegovo popravilo, ni hotel noben podjetnik prevzeti odgovornosti, da bi se splav ne odtrgal. Na drugi strani je hidrotehnični urad zahteval ob obdobju jarnih popravil za morebitno nevarnost. Jasno je, da letos mag. gremil ni hotel še enkrat prevzeti odgovornosti za popravilo splava, ki bi veljalo okoli 200.000 Din. Inženjerji pravijo, da je treba kopalnice vzdrževati v sedanjem zmanjšanem obsegu ali pa zgraditi betonske zidove, kar bi veljalo 25 milijonov dinarjev. Reklo se je, da obisk Medna ne zadovoljuje. Res je, da ni ogromen, vendar pa je nad vse zadovoljiv. Ne smemo se tudi prezreti pritožbe okoljskih občin zaradi škode, ki so jo napravljali ljubljanski kopalci na njihovih zemljiščih. Lani je morala občina plačati odškodnino v Ratečah, ker vendar ne gre, da bi zaradi Ljubljancev trpeli škodo ubogi kmetje. Letos bo to odpadlo. Kar se tiče odvajanja prometa, je povdarjati, da se ne moremo obdati s kitajskim zidom. V italijanski Padovi so razširili tramvaj na 20 km v okolico ter tako pritegnili vse konzum v mesto. Prometna sredstva ne odvajajo konzuma, ampak ga pritegujejo. »Mirija« je kopalnica za one, ki nimajo mnogo časa, kadar pa ima ves dan časa, gre ven iz Ljubljane. Sicer pa več v nobenem primeru ne bomo izgubili v Mednem, kakor smo na Ljubljani. Kar se tiče lesa, ki se je prepekljal z Ljubljani v Medno, je gotovo, da se ni moglo zadržati zdravega lesa, in je le prav, ako se je uporabil, ker so se zmanjšali stroški. Kopalni vlakci res odhajajo v neprimernem času, uradni ki pa tudi ne bodo imeli vedno delnih ur, ker je dokazano, da prav nič več ne naredi, ako delajo nepretrgoma ali pa deljeno.

Pritožba Iv. Freliha je bila nato zavrnjena proti glasovom obč. svetnikov Dachsa, Musarja, Jegliča, Hribarja in Serneca.

Zatem je bila odklonjena pritožba Ant. Mavra proti predpisu občinske trošarine. Nadalje je bilo sklenjeno, da se odprda Jos. Marinku v Prisilni ulici 99 m² sveta po 35 Din pod pogojem, da plača vse stroške prepisa.

Posojilo za zgradbo iz obligacijskega posojila. Mestne stanovanjske hiše, ki so se gradile iz 6% obligacijskega posojila na Poljanski cesti, v Kofežju, za artiljerijsko vojašnico in Delavska zbornica, bodo veljale 34 milijonov dinarjev. Na obligacije je bilo vplačanih 12 milijonov, za kritje stroškov pa je bilo najeto še posebno posojilo 15 milijonov dinarjev. Primanjkljaj znaša torej še vedno 7 milijonov dinarjev. Zato se je sklenilo najeti novo posojilo 7 milijonov za kritje primanjkljaja.

Mestne stanovanjske hiše, ki so se gradile iz 6% obligacijskega posojila na Poljanski cesti, v Kofežju, za artiljerijsko vojašnico in Delavska zbornica, bodo veljale 34 milijonov dinarjev. Na obligacije je bilo vplačanih 12 milijonov, za kritje stroškov pa je bilo najeto še posebno posojilo 15 milijonov dinarjev. Primanjkljaj znaša torej še vedno 7 milijonov dinarjev. Zato se je sklenilo najeti novo posojilo 7 milijonov za kritje primanjkljaja.

Obč. svetnik Ambržič: Kdor opazuje promet s kopalnimi vlakci, vidi, kam stremlje mestno prebivalstvo. Časi, ko so

Zanimiva seja ljubljanskega občinskega sveta

Počastitev spomina pokojnega dr. Žerjava — Nov gasilski dom na Barju — Živahna razprava o kopalnici v Mednem — 7 milijonsko posojilo za zgradbo iz 6 odst. obligacijskega posojila

Ljubljana, 24. julija.

Na včerajšnji seji občinskega sveta je župan dr. Puc po otvoritvi naznanil, da so opravili svojo obdobjno delo, svetnik Turk, Golmajer, dr. Rožič in dr. Koprivnik. Ker ni bilo nobenega ugovora, je bil nato odobren zapisnik zadnje seje.

Cestitke k rojstvu tretjega kraljeviča.

Župan je nadalje sporočil, da je ob rojstvu tretjega kraljeviča takoj čestital kralju in kraljici k radostnemu dogodku, naka je prejel od Nj. Vel. kralja zahvalo. Občinski svetniki so poslušali to poročilo stoje ter ga sprejeli z klici »Živio«.

Zahvala beograjskega patrijarha.

Srpska pravoslavna cerkvena občina v Ljubljani je prejela iz pisarne Nj. svetosti srbskega patrijarha Dimitrija dopis, ki ga je poslala občinskemu svetu na znanje in ki se glasi:

Povodno tamošnjem izveščaju od 16. maja 1929. g., kojim se izveštava, da je politička opština u Ljubljani ustupila besplatno najlepše mesto za podizanje srpske pravoslavne crkve, Nj. Svetosti patrijarh srpski gospodin Dimitrije blagizvoleo je doneti sledeću odluku:

Pravoslavnu crkvenu opštino u Ljubljani obavestiti, da smo sa zadovoljstvom primili na znanje njeno pismo od 16. 5. o. g.

Dajući svoj blagoslov za početak akcije oko podizanja srpske pravoslavne crkve u Ljubljani, želimo svaku sreću i napredak u radu.

Ovom prilikom izjavljujemo ljubljanskoj opštinski upravi toplu blagodarnost na podarenom zemljištu za podizanje srpske pravoslavne crkve.

Pravoslavnu crkvenu opštino prepuručujemo, da se ovakovim pismom obrati i nadležnom arhijereju u Plaskom i obavesti ga o započetim radovima.

O gornjoj odluci Nj. Svetosti gospodina patrijarha izveštava se ta crkvena opština radi znanja.

Po naredbi Nj. Svetosti patrijarha srpskog — sekretar N. N.

Počastitev spomina dr. Žerjava.

Župan je nato naznanil, da je umrl bivši minister socialne politike dr. Gregor Žerjav. Ne glede na politično prepričanje se mora priznati, da je bil pokojnik velik slovenski duh, ki si je brez dvoma priboril velike zaslugе za našo domovino v ožjem smislu, pa tudi za vso jugoslovensko domovino. Mnogo je pretrpel zanjo in ker je delal dobro, bo ostal vedno v spominu. Slava mu!

Tudi to poročilo so poslušali občinski svetniki stoje ter počastili spomin pokojnega dr. Žerjava s klici »slava«.

Gasilski dom na Barju.

Po predsedstvenih poročilih so prišla na vrsto poročila finančnega odseka, za katerega je poročal obč. svetnik Tavčar.

Prostovoljno gasilsko društvo na Barju namerava zgraditi svoj Gasilski dom na zemljišču posestnika Iv. Vrbinca na Lovici, ki je pripravljen odstopiti 1000 m² sveta par. 350/52, ako mu odstopi občina svet na parcelah 592/15 in 592/16. Mestni svet je bil ocenjen po 1.50 Din m², dočim je zahteval Vrbinca za svojega po 5 Din od m². Sklenjeno je bilo, da se odstopi pos. Vrbinca 3400 kv. metrov mestnega sveta za 1000 m² njegovega sveta. Nadalje je bilo sklenjeno, da prevzame mestna občina za 50.000 Din jamstva pri zgradbi novega gasilkega doma, čegar vrednost bo manjša okrog 200.000 dinarjev.

Gradbene zadeve.

Za gradbeni odsek je poročal obč. svetnik prof. Jarc.

Pavovarna »Union« d. d. je prejela uporabno dovoljenje za prizidek skladišča za dematurirni špirit pod pogojem, da položi ob Celovski in Ruski cesti trotoar po predpisih mestnega magistrata. Pod istimi pogoji je prejela uporabno dovoljenje za napravo novega železnega rezervarja za melaso. Njen priziv proti zahtevi po napravi trotoarja se je kot neutemeljen zavrnil. — Pokojniškimu zavodu se je znižal prispevek za trotoar na 2 tretji, to je na Din 17.570.—, ker je ena tretjina že plačana. — Pritožba Pošne hranilnice proti plačilu za napravo robnikov na Aleksandrovi cesti se je kot neutemeljena zavrnila. — Pritožba Marije Srebotnjak proti plačilu za napravljeni trotoar v Slomškovi ulici se je kot neutemeljena zavrnila. — Priziv Lovra Demšar glede prispevka za napravljeni trotoar v Pražakovi ulici se je zavrnil. — Pritožba direktorja državnih železnic proti stavbenemu dovoljenju R. Lukežu za zgradbo enonadstropne hiše ob Dunajski cesti se je zavrnila, ker so interese železniške uprave zadostno varovani po stavbenem konsenzu in izjavi, ki jo je podpisal stavbeni gospodar. — Otmariju Bambergu je bilo naročeno, naj zviša obstoječi dimnik v prličnem posloju svojega dvorišča, ki služi za centralno kurjavo na Miklošičevi cesti št. 16 za toliko, da bo segal vsaj 3 metre nad slemo najvišjega sosednjega posloja. Njegov priziv se je zavrnil. — Na predlog obč. svetnika g. Dachsa se popravilo stopnice pri cerkvi sv. Florijana. Obenem se odstrani tamkaj se nahajajoča lesena baraka. — Pavlu Kalinu se dovoli parcelacija zemljišč ob Strelški in Kumanovski ulici po predlogu mestnega gradbenega urada. — Fr. Devetaku se dovoli izprememba parcelacije zemljišča v Močnikovi in Korytkovi ulici. — Dragu Franku in ing. E. Franzu se odprda v Stančičevi ulici nekaj sveta po 20 Din za kv. m. — Perdanovi dediči so vložili priziv proti odprdi Oške ulice, češ, da ima g. Stele s to ulico gotove namene, ki

kot sosedom ne ugajajo. Priziv se je kot neutemeljen zavrnil in se je odobrila tudi cena 25 Din za kv. m pod pogojem, da velja za odprdo Oške ulice stavbna prepoved, ker se nahaja v njej cestni kanal, do katerega ima mestna občina vedno dostop. — Vlad Viki se izda stavbno dovoljenje za zgradbo enodružinske hiše na parc. št. 271-1 k. o. št. petersko predmestje I. del.

Regulacija Dunajske ceste.

Na predlog obč. svetnika dr. Gregorčiča se je sklenilo začasno odgoditi sklepanje o pritožbah prizadetih posestnikov proti nameravani novi regulaciji Dunajske ceste. Zato je poročalec prof. Jarc predlaga samo poročilo mestnega gradbenega urada o tej zadevi, ki ga objavljamo na drugem mestu.

Pot na Grad iz Strelške ulice.

Dohod na Grad je zelo potreben tudi od strani Strelške ulice, kjer sedaj dostop ni možen. Mestni gradbeni urad je že večkrat poskušal prizadele posestnike, da bi odstopili potreben svet, vendar pa so postavljali pretrane zahteve. Dne 29. marca je g. Magister po daljšem pogajanju podal izjavo, da odstopa svet za napravo nove poti na Grad brezplačno mestni občini pod pogojem, da napravi mestna občina na lastne stroške: a) betonsko škarko, ki bi bila potrebna, in uredi pot; b) da brezplačno napelje vodovod (eno pipo) k gostilniški kuhinji; c) občina mora napraviti iz varnostnih ozirov potrebne ograje, poleg tega pa še primitivno ograjo proti vrtu. Pot bi bila okrog 250 m široka in bi šla trasa novo projektirane poti severno od vodnjaka, tik vrtu g. Magistra do strmine nad balnišcem; od tu v smeri posestne meje, kjer bi se združila s Kravjo potjo. Celokupni stroški za napravo se poti bi znašali skupno 80.000 Din. Delo se bo izvršilo postopoma z mestnimi delavci Sprelet je bil predlog, da se pogoji g. Magistra sprejmejo ter napravi pot na Grad v smislu poročila mestnega gradbenega urada. O ostalih sklepih občinskega sveta bomo poročali podrobneje jutri.

Aretirani komunist ustrelil dva policijska stražnika

Krvav dogodek na policiji v Dubrovniku. — Po atentatu je napadalec pobegnil.

Dubrovnik, 24. julija. Policija je bila včeraj obveščena, da pride z zagrebškim vlakom v Dubrovnik pod lažnim imenom komunistični agitator Cvetko Čelan. On je imel potni list izstavljen na ime Cvetko Škarič, dijak medicine iz Zagreba. O prihodu vlaka je izvršila policija strogo kontrolo vseh potnikov ter je Čelana res tudi izsledila in aretirala. Čelan je hotel stopiti v stike s komunisti v Dubrovniku ter razvijati svojo agitacijo po vsej južni Dalmaciji. S kolodvoru so ga v varnem spremstvu odvedli na policijo, kjer so ga začeli zasliševati.

Se predno so izvršili pri njem telesno preiskavo, je Čelan nenadoma potegnil revolver ter ustrelil orožnika Marina Patikiča in policijskega stražnika Nikolo Gjuriča. Oba sta bila na mestu mrtva. V splošni zmedbi je Čelanu uspelo, da je pobegnil. Kljub takojšnjemu zasledovanju ga niso več našli. Notranje ministrstvo je sedaj razpisalo Din 30.000 nagrade za onega, ki ga vjame, odnosno pripomore, da se Čelana izsledi. Čelan je star okrog 23 let, oblečen je v svetlosivo obleko, je visoke postave, vendar pa šibke telesne konstrukcije.

Značilne svečanosti v Sofiji

Posmrtnne svečanosti za »heroji«, ki so izvršili napade in atentate na našem ozemlju — Potrebna ugotovitev

Sofija, 24. julija. Dne 20. t. m. je bila Sofija preplavljena z lepaki, v katerih se je povečevalo junaštvo Josipa Kyrova, ki je tekmo minulega meseca poginil v okolici Dorjana pri Visoki Čuki. V lepakih se je pozivalo meščanstvo, naj se udeleži posmrtnih svečanosti za tem komitskim banditom. Lepak je izdal Osrednji odbor makedonskijuhščih skupno z raznimi drugimi bolgarskimi nacionalnimi organizacijami.

To ni niti prvi, niti zadnji slučaj, da se sredi Sofije javno vrše posmrtnne svečanosti in parastoji za »bolgarskimi heroji«, ki vrše napade in atentate na jugoslovenskem ozemlju. Bolgarski tisk je skoraj po vseh atentatih in napadih, ki so se izvršili iz bolgarske strani na naše ozemlje, skušal dokazovati, da atentatorji niso prišli iz Bolgarije. Označeval jih je posledno kot nezadovoljence z našega ozemlja. Te metode se je posluževal tudi o priliki napada komitske čete v minulem mesecu na grškem ozemlju, kjer so komiti poskušali preko Grčije priti do Strumice, a so bili v borbi z našimi in grškimi obmejnimi stražami poraženi. Prav tako so bolgarski listi demantirali, da bi bila štijska atentatorja poslana iz Sofije od makedonskega revolucionarnega odbora. Po vseh takih demantih pa pridejo vedno parastoji za »bolgarskimi komitskimi heroji«. To se je zgodilo sedaj in tako je bolgarski tisk pisal tudi takrat, ko je storil smrt atentator Momčilo, ki je izvršil atentat na Žiko Lazića. O priliki takih parastojov bolgarski tisk dosledno poziva Bolgare, naj slede vzgledu teh »herojev«. Toda bolgarski tisk hitro pozabi, kaj je pisal včeraj, ne pozabimo pa tega mi ne pozabi tega inozemstvo, ki si je danes že docela na jasnem, kje je resnica in kje je laž.

Železniška nesreča pri Nišu

Niš, 24. julija. Včeraj popoldne se je pripetila na postaji Crveni krst pri Nišu železniška nesreča. Dva tovorna vlaka, ki sta manevrirala na postaji sta se zaletela drug v drugega, pri čemer sta bili obe lokomotive in več vagonov razbitih. Rajen je bil samo kurjač Mihajlovič. Materijalna škoda je znatna, promet je bil za eno uro prekinjen.

Konferenca o reparacijskem problemu

Beograd, 24. julija. Danes dopoldne ob 11. je prišla v zunanjem ministrstvu konferenca o reparacijskem problemu, v kolikor se tiče naše države. Na konferenci sodelujejo zastopnik zunanjega ministra dr. Kumanud, finančni minister dr. Švrliuga, pariški poslanik dr.

Spalajković, londonski poslanik dr. Gjurič, naš delegat v reparacijski komisiji dr. Bošković, njegov zastopnik dr. Ploj, univ. profesor dr. Spasojević in dr. Mile Novaković ter tehnično osebje zunanjega ministrstva.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.8525, Berlin 13.565 — 13.595 (13.58), Bruselj 7.9145, Budimpešta 9.031, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0097 — 8.0397 (8.0247), London 276.44, New York 56.696, Pariz 223.23, Praga 168.68, Trst 296.86 — 198.96 (297.80, 197.95).

Elektro: Celjska 170 d, Ljubljanska kreditna 123 d, Praladion 850 d, Kredita 170 d, Veveče 125 d, Ruše 275—185, Stavbna 50 d, Sibir 105 d.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: London 25.22625, New York 53.970, Pariz 20.37, Milan 27.185, Madrid 75.75, Berlin 123.90, Dunaj 73.20, Beograd 9.1265, Praga 15.3825, Bukareshta 8.00.

Kako naj bi bila regulirana Dunajska cesta

Razprava v ljubljanskem občinskem svetu Poročilo mestnega gradbenega urada - Sklepanje o pritožbah hišnih lastnikov začasno odgodeno

Ljubljana, 24. julija.

V našem listu se je nedavno razvila daljša polemika o novi regulaciji Dunajske ceste v svrhu naprave nadvoza oziroma podvoza pri prehodu preko železniške proge. Včeraj je prišla ta zadeva v razpravo občinskega sveta ljubljanskega, ker je gradbena direkcija vrnila mestnemu magistratu vse spise in načrte o novi regulaciji črti na Dunajski cesti z željo, naj poda o prizivih prizadetih hišnih posestnikov svoje mnenje tudi občinski svet. Občinskemu svetu je bilo predloženo obširno poročilo mestnemu gradbenemu uradu o tej zadevi, ki ga je na seji prečital poročevalec gradbenega odseka prof. Jarc. Sklepanje o predlogu gradbenega odseka, naj se zavrnejo vsi prizivi prizadetih hišnih posestnikov, ker se strinja s poročilom mestnega gradbenega urada, se je odgodilo do prihodnje seje na predlog obč. svetnika dr. Gregorčiča, da bi mogli do tedaj proučiti to za Ljubljano izredno važno zadevo vsi posamezni občinski svetniki.

Poročilo mestnega gradbenega urada se glasi:

Občinski svet je v svoji seji dne 6. marca 1928 sklenil izpremembo regulacije črte na Dunajski cesti in sicer v sektorju med Trdinovo ulico in Vilarjevo cesto. Z ozirom na ta sklep se je v javnosti oglašilo nekaj dopisnikov, ki so predlagali napravo podvoza v raznih variantah. Ker razprava v javnosti ni prinesla nikakih momentov, je bil pod datumom 16. avgusta 1928 nabit na občinski deski javen razglas o gornjem sklepu in so bili v smislu § 3 stavbenega reda pozvani vsi zainteresirani, naj morebitne ugovore vložijo tekom 6 tednov pri mestnem magistratu. Ta razglas je bil nabit na občinski deski od 27. avgusta do 6. oktobra 1928. Pravčasno je bilo vloženo 8 rekurzov, ki so v naslednjem navedeni obnem s kratko vsebino ugovorov:

1. Jospin in Matilda Zalta, lastnika parc. št. 30/19 deželne deske Kranjske, izražata v svojem rekurzu mnenje, da bi bilo poglobljenje tirov skozi mesto mnogo velkopotežnejša rešitev, kakor od občinskega sveta sprejet predlog o regulaciji Dunajske ceste.

2. Dr. Erik Mühleisen, posestnik, Dunajska c. 36, pravi v svojem rekurzu, da bi bil projekt, po katerem naj bi se podvoz nahajal pod železniškim ozemljem (nekako v sredini med Dunajsko cesto in kolodvorom) zanj dosti boljši; napravile bi se rampe ob Masarykovi cesti od Dunajske ceste do tega podvoza in o Vilarjevi cesti in zopet nazaj proti zapadu na Dunajsko cesto. Mnenja je tudi, naj se raje počaka in pusti sedanje stavbne črte v miru, ker bo itak moralo priti do preložitve kolodvora in tirov na periferijo mesta. Če bi pa osnovna misel nove regulacije ostala kljub rekurzu ista, predlaga, naj se enake širine odvzamejo na obeh straneh Dunajske ceste preko sedanje črte, ker bi bilo po njegovem mnenju krivično, da postanejo žrtve regulacije prav za prav le posestniki na njegovi strani ceste.

3. Zadržna zveza v Ljubljani kot lastnica št. 38 na Dunajski cesti ugovarja iz razloga, kar bi ta hiša — ki je bila sezidana po potresu — prišla izven regulacije črte. Če bi se morala zgradba podreti, bi imela lastnica škodo zaradi odstranitve poslovnih prostorov, ki so ji potrebni v bližini kolodvora.

4. Jospin Verlič, lastnik parc. št. 210/4, 210/5 in 210/6 ob vogalu Dunajske in Masarykove ceste, predlaga na mesto sprejete nove regulacije naslednjo rešitev: Napravi naj se podvoz, ki bi se pričel na Dunajski cesti ob ulici Vilarjeve ceste, dosegel pod tiri najnižjo globino in se nato zaokrenil v oster kot proti vzhodu pod otkom na Masarykovi cesti ter bi prišel pred ustjem Miklošičeve ceste na Masarykovo cesto zopet na sedanji nivo. Kot drugo varianto predlaga predelavo ljubljanskega kolodvora v čelni kolodvor, ki naj bi stal ob Dunajski cesti in bi tako odpadla vse železniške proge zapadno od te ceste, ker bi morali vlaki zopet nazaj proti vzhodu.

5. Javna skladišča kot lastnik kompleksa »Balkan« ugovarja iz razloga, ker bi se — če se prevoz v sedanjem nivoju preko tirov zatvoril — njihovi transporti iz skladišč preko nadvoza ali podvoza podaljšali in bi morali napraviti nekaj ovinkov, če bi hoteli priti na primer na glavni kolodvor.

6. Strojne tovarne in litarne ugovarjajo iz istih razlogov, kot javna skladišča.

7. Zidarjevi dediči, lastniki hiše št. 31 na Dunajski cesti, ugovarjajo iz razloga, ker bi se s potrditvijo nove regulacije črte vrednost posestva zmanjšala, in predlagajo premestitev kolodvora ali pa poglobitev železniških tirov.

8. Emil Tönnies kot lastnik parc. št. 41/4 k. o. Kapucinsko predm. ugovarja iz razloga, ker bi se njegova parcela z novo regulacijo tako zmanjšala, da bi je ne bilo več vredno zazidati in misli, da bila najboljša rešitev preložitve ljubljanskega kolodvora.

Mestni magistrat je pod datumom 8. decembra 1928 postal sklep občinskega sveta o novi regulaciji in pa vse vložene rekurze gradbeni direkciji v nadaljno poslovanje.

Dne 29. maja 1929 je g. dr. Vinko Gregorčič priobčil v »Slovenskim Narod« dobesedno poročilo in sklep o izpremembi regulacije črte na Dunajski cesti in zahteval,

naj se zadeva, ki jo obravnava gradbena direkcija, v najkrajšem času reši. Objavi omenjenega članka je rodila v omenjenem časopisu javno razpravo, tekom katere se je oglašilo še 11 člankarjev s krajšimi izjavami in predlogi. V bistvu se izražajo vsi, ki so imeli pomisleke proti novi regulaciji, skoraj ravno tako, kot zgoraj naštetih prizivnikov. Tako se gibljejo zahteve v naslednjih smereh:

a) Glavni kolodvor in vsi tiri, ki sedaj režejo mesto, naj se preloži na periferijo mesta;

b) vse železniške naprave in tiri naj se tako pogreznejo, da bo možen prehod na vseh komunikacijah preko teh naprav v sedanjem nivoju;

c) vse železniške naprave in tiri naj se tako visoko dvignejo, da bodo vse komunikacije lahko v sedanjem nivoju prehajale pod temi napravami na drugo stran železniškega ozemlja;

d) pusti naj se vse pri starem in naj se prepove železniški upravi premikanje in razširjanje preko Dunajske ceste;

e) napravijo naj se podvozi ali nadvozi, ki bi v raznih krivinah prišli preko železniškega ozemlja in bi se na ta način obvarovala sedanja regulacija črta na Dunajski cesti.

Oglasili pa so se v javnosti tudi člankarji, ki so premotrivali zadevo s širšega vidika in soglašali s soglasnim sklepom občinskega sveta z dne 6. marca 1928.

Potem, ko se je ta javna razprava sprožila, je gradbena direkcija dne 21. maja 1929 vse zadevne spise vrnila mestnemu magistratu s povabilom, da o rekurzih prizadetih posestnikov poda svoje mnenje tudi občinski svet.

Pri presojanju predmetnih rekurzov je treba vpoštevati naslednja dejstva:

1. Ljubljana se razvija predvsem proti severu. To ni razvidno samo iz dejstva, da leži večina novoimenovanih komunikacij v severnem delu mesta, to nam pričajo tudi nove zgradbe, ki predvsem v severnem delu Ljubljane naraščajo. Pa tudi podatki ljudskih štetij nam kažejo izredno močnejše naraščanje prebivalstva v severnih okrajih napram južnim okrajem, kar dokazuje naslednja tabela:

Južni okraj:		St. preb. Porastek	
1.) Solški,	2.) St. Jakobski,	1.1880	1.1921
3.) Dvorski,	5.) Predkraj	19.000	28.000 47%
Severni okraj:		9.000	25.000 177%
4.) Kolodvorski,	6.) Vodmat,		
7.) Šiška			

2. Posebno močno naraščalo severni okraj v zadnjih letih okraj železniške proge Dunaj - Trst. Dočim je stalo še po prevratu razen topničarske vojašnice le nekaj hiš ob Dunajski cesti in Hranišniški ulici, je sedaj slika povsem drugačna in se bo bržkone še hitreje izpreminjala. Novi regulacijski načrt, ki je bil pred nedavnim časom za severozapadni del mesta sprejet, vsebuje prostora za ca. 35.000 ljudi, ki bodo v glavnem gravitirali proti centru mesta le po Dunajski cesti. K temu pride še precejšnje število sedanjega, posebno pa še bodočega prebivalstva med Dunajsko cesto in gorensko progo, ki bo gravitiralo v centrum mesta tudi v ogromni večini le po Dunajski cesti.

3. Gornja dejstva že sama na sebi predočujejo, kak ogromen pomen bo dobila sčasoma Dunajska cesta, ki ne bo samo velika tranzitna medkrajevska komunikacija, marveč tudi najvažnejša žila ljubljanskega prometa samega, glavna arterija med severnim in južnim delom mesta. Promet na Dunajski cesti se bo dal sicer deloma razbremeniti preko Šmartinske ceste in po novi komunikaciji, ki je določena v bližini Jamskega trga v Mostah, ki naj tudi veže severovzhodni z jugovzhodnim delom mesta. Dunajska cesta pa ostane kljub omenjenim možnim razbremenitvam vsekakor centralni problem vsega prometnega vprašanja sploh in bi bilo vsled tega razpravljanje le s stališča osmihih privatnih interesirancev največji greh na razvoju celokupne Ljubljane.

4. V vloženi rekurz in razpravi v časopisu se pogosto ponavljajo misli, naj se ljubljanski kolodvor preloži. O tem problemu je že razpravljala anketa iz leta 1919, ki se je zedinila za projekt II. kot najboljšo rešitev železniškega vprašanja v Ljubljani. Novi osebni kolodvor naj bi stal ob Šmartinski cesti normalno na sedanjo smer tirov (približno na prostoru Kolinske tovarne). Za njim proti vzhodu bi se nahajal tovarni kolodvor, med pokopališčem Sv. Križa in vojaš. vozdniščem pa premikalni in tranzitni kolodvor. Proga na Trst bi šla mimo Gruberjevega prekopu in preko Mestnega loga do sedanjih tirov zapadno od Viča, na Gorensko pa mimo Tomačevega in Ježice v Višmarja.

Te ankete so se udeležili strokovnjaki državne železnice, takratne južne železnice, Gradbene direkcije in mestnega gradbenega urada. Z označeno rešitvijo bi odpadli vsi tiri v mestu, ki ležijo zapadno od Šmartinske ceste. Izvedba takega projekta bi bila v resnici ena izmed najidealnejših rešitev, zahtevala bi pa po podatkih železniških strokovnjakov nad 300 milijonov dinarjev stroškov. To je bil najbrže tudi vzrok, da se akcija za preložitve kolodvorov ni nadaljevala, kajti med prvimi ukrepi bi moralo biti izdane stavbene prepovedi za vse ono ozemlje v Ljubljani in posebej v Mostah, kamor naj bi prišli osebni, tovarni, premikalni in tranzitni ko-

lodvori. Take stavbene prepovedi pa ni izdala niti ljubljanska, niti močljanska občina, niti jo ni zahtevala železniška uprava, niti jo ni povzročila gradbena direkcija.

5. Poglabitev železniških tirov in ostalih naprav bi ne ustrezala vsled dosti slabše načelne rešitve. Tudi anketa iz l. 1919 se je bavila s takim projektom (projekt III.), pa ga je ocenila dosti slabše kot v prejšnji točki omenjeno rešitev. Pomisliti je tudi treba na silne stroške, kajti naprava močnih opornih zidov in pa mostov v smeri sedanjih in bodočih komunikacij ter težave s kanalizacijo bi dvignile stroške na izredno višino in sicer precej preko zneska 300 milijonov dinarjev, ki je bil proračunan za projekt ob Šmartinski cesti. (Konec jutri).

Srebrna norika ljubljanskega podjetnika

Domžale, 24. t. m. Na današnji dan pred 25 leti je stopil v cerkvi na Gorici v Domžalah pred oltar gosp. Rudolf Willmann, lastnik strojne podjetja v Ljubljani, Slomškova ulica 3, s svojo nevesto Rozo roj. Brilli. Njuna poroka je bila prva v tej cerkvi in deloma zaradi tega jubileja, še bolj pa, da bi tržani, zlasti pa vaščani nekdanje Stude izkazali spoštovanje in hvalečnost svojemu velikemu dobrotniku, so priredili nenavadno veliko slavnost ob tej priložnosti.

Gospod Willmann, katerega izredno naglo se razvijajoče podjetje slovi po vsej deželi, ima namreč v Studu, v sedanji Studjski ulici trga Domžale, prijazno hišico z vrtom, kamor prihaja s svojo družino na oddih poleti in tudi drugače preživi ves svoj prosti čas med dobrodušnimi sosedi. To simpatično ljudstvo se mu je tako pri ljubilo, da mu je navdušeno prisložit na pomoč, kjer je le potreba. Poudarjamo pa, da vedno tako, da ne ve leviča, kaj dela radodarna desnica, in da nikdar za to ne pričakuje priznanja niti ne zahteva izkazovanja hvalečnosti.

Fantje so pred slavljenčovo hišo in po vsej vasi postavili množico majev, vaščani so izobesili zastave in okrasili Studo, da je bilo imenitnejše, kakor ob novi maši. Sročil so prišli iz Ljubljane tudi vsi delavci in uslužbenci podjetja in se pridružili domačinom pred pravkar dozidanim Godbenim domom. Dolga povorka gasilcev, zastopnikov občinskega sveta, mladine in vaščanov iz Domžal in okolice je ob 21. odšla z godbo na čelu in s lampijončki pred slavnostno okrašenim vilo uglednih zakoncev, da jima čestita k lepi družinski svečanosti. V imenu vaščanov Stude je izrekla ganljivo čestitko mala deklica in izročila gospejo krasen šopek s srebrnimi trakovi. Najstarejši delavec podjetja je v svojem govoru zlasti poudarjal globoki jubilatov čut in razumevanje za delavske težnje in požel rešo slavljenču in njegovi družini ter izrazil prepričanje in željo, da se naj podjetje pod slavljenčevim vodstvom tudi v bodoče tako lepo in naglo razvija, kakor se je dosedaj. Drugi delavec je v spomin na pomenljivo svečanost zakoncem izročil srebrni venec z imeni vseh delavcev in uslužbencev podjetja, pisarniško osebje je pa še posebej izročilo krasen šopek svoji dobro gospodanji. Načelnik gasilcev je poudaril dobro srce in vedno radodarno odprte roke za soobčane. Njegovim čestitkam se je pridružil z lepim govorom še zastopnik trške občine, izražajoč slavljenču priznanje za človekoljubno delo v prid vse občine. Gospod Willmann se je vidno presenečen in ginenj kratko zahvalil za simpatije in povabil vse mnogostevilno občinstvo na vrt, kjer jih je pogostil prav po domače s pivom, vinom in prigrizkom. Ob sviranju godbe, prepevanju, plesu in zaigranju raket in umetnega ognja je ta rečki srebrni fantovski večer trajal seveda do jutra. Malokdaj je videti tovarnarja, da bi se tako prijateljski zabaval s svojimi delavci in vaščani. To je pravi demokrati zem. Delavci imajo danes seveda prost dan.

Lepo svečanost zaključil danes popoldne še spominski obred v župni cerkvi na Gorici.

Naslednje ugodnemu sočestju in njegovi simpatični gospe čestitamo ob srebrni poroki tudi mi z željo, da bi v sreči in zadovoljstvu obhajala trdna in zdrava tudi še zlato poroko.

Lepo svečanost zaključil danes popoldne še spominski obred v župni cerkvi na Gorici.

Naslednje ugodnemu sočestju in njegovi simpatični gospe čestitamo ob srebrni poroki tudi mi z željo, da bi v sreči in zadovoljstvu obhajala trdna in zdrava tudi še zlato poroko.

Lepo svečanost zaključil danes popoldne še spominski obred v župni cerkvi na Gorici.

Naslednje ugodnemu sočestju in njegovi simpatični gospe čestitamo ob srebrni poroki tudi mi z željo, da bi v sreči in zadovoljstvu obhajala trdna in zdrava tudi še zlato poroko.

Lepo svečanost zaključil danes popoldne še spominski obred v župni cerkvi na Gorici.

Naslednje ugodnemu sočestju in njegovi simpatični gospe čestitamo ob srebrni poroki tudi mi z željo, da bi v sreči in zadovoljstvu obhajala trdna in zdrava tudi še zlato poroko.

Lepo svečanost zaključil danes popoldne še spominski obred v župni cerkvi na Gorici.

Naslednje ugodnemu sočestju in njegovi simpatični gospe čestitamo ob srebrni poroki tudi mi z željo, da bi v sreči in zadovoljstvu obhajala trdna in zdrava tudi še zlato poroko.

Lepo svečanost zaključil danes popoldne še spominski obred v župni cerkvi na Gorici.

Naslednje ugodnemu sočestju in njegovi simpatični gospe čestitamo ob srebrni poroki tudi mi z željo, da bi v sreči in zadovoljstvu obhajala trdna in zdrava tudi še zlato poroko.

Lepo svečanost zaključil danes popoldne še spominski obred v župni cerkvi na Gorici.

Naslednje ugodnemu sočestju in njegovi simpatični gospe čestitamo ob srebrni poroki tudi mi z željo, da bi v sreči in zadovoljstvu obhajala trdna in zdrava tudi še zlato poroko.

Lepo svečanost zaključil danes popoldne še spominski obred v župni cerkvi na Gorici.

Naslednje ugodnemu sočestju in njegovi simpatični gospe čestitamo ob srebrni poroki tudi mi z željo, da bi v sreči in zadovoljstvu obhajala trdna in zdrava tudi še zlato poroko.

Lepo svečanost zaključil danes popoldne še spominski obred v župni cerkvi na Gorici.

Naslednje ugodnemu sočestju in njegovi simpatični gospe čestitamo ob srebrni poroki tudi mi z željo, da bi v sreči in zadovoljstvu obhajala trdna in zdrava tudi še zlato poroko.

Habeta pripeljejo drevi v Ljubljano

Ljubljana, 24. julija.

Rešilne ekspedicije SPD in Skalašev so včeraj nadaljevale poštvalno in skrajno naporno reševanje obeh ponesrečenih turistov v Triglavskem pogorju. Viktorja Vreža in pokojnega Vinka Habeta. Včeraj jutro so Skalaši odšli na Kredarico in odpremili Vreža v dolino. Transport ranjenca je trajal od pol 7. jutro do 3. popoldne. Vrež se je ves čas počutil dobro in tudi prenos v dolino ga ni posebno izmučil. V Mojstrani so ga naložili na kranjski rešilni avto, ki ga je prepeljal v Kranj.

Čeprav so bili Skalaši od napornega transporta skrajno izmučeni, so se po prenosu Vreža pod vodstvom Jožeta Janše zvečer vrnili v Vrata. Davi ob 4. je rešila ekspedicija SPD, ki jo vodi Joža Čop, odšla v vrata, pridružili so se ji tudi Skalaši in obe skupini sta znova naskočili Severno steno. Po napornem plezanju je ekspedicija okoli 9. dopoldne dospela do ponesrečenega Habeta. Transport mrliča je združen z velikimi težavami in nevarnostjo. Ekspedicija bo truplo pokojnega Habeta previdno spuščala po vrhovi po strmi steni do prodišča pod steno. Vse kaže, da pred večerom ekspedicija s Habetom še ne bo v Mojstrani.

V Mojstrani bo komisijonelni ogled trupla, na kar ga bo pogrebni avto mestne občine ljubljanske, ki je že odšel davi v Mojstrano, še ponoči prepeljal v Ljubljano, kjer počuje pokojnega Vinka na mrtvaški oder v Sokolskem domu na Taboru. Pogreb prve letošnje žrtve naših planin bo jutri ob 17. uri.

Žalosten konec prekokane noči

Ljubljana, 24. julija.

Včeraj je najela družba ljubljanskih vesejakov, obstoječa iz treh gospodov, priznanih ljubljanskih don Juanov, pred Kredno banko avtotaks soferja Zvonka P. in mu naročila, naj jih pelje v Kranj. Gospodje so vzeli s seboj na avtomobil 19. letno Slavko M., ki je že dalj časa brez posla in postavala po Tivoliju, ter njeno intimno prijateljico Marijo G., katere edini posel je lov za kalini in katero ima policija že opetovano zabeleženo v svojih analih.

Veselo družbo je sofer potegnil v Kranj. Kje so bili in kako so ga lomili, ni znano. Dejstvo je, da je bila družba proti jutru že močno okajana in razposajena. Proti jutru se je vesela družba napotila domov. Bila je krasna juljska noč, luna je sijala na nebu in vsem je bilo mehko pri srcu. Toda ni sreče brez nesreče. Baš, ko so bili fantje in dekletki najbolj zatopljeni deli v drugega, je počilo, avtomobil je šnil kvšku, se prevrnil in pokopal veselo družbo pod seboj. Čule so se pridruženje kletvice in kriki obeh deklet pod avtomobilom. Prvi so se stresli gospodje, ki so imeli srečo, da so ostali skoro nepoškodovani. S težavo so se privlekli izpod avtomobila, ga postavili zopet v normalna lega in pobrali dekletki, ki sta stokali o bolečinah na nogah.

Slavka in Marija sta bili precej poškodovani in so morali gospodje poklicati rešilno postajo na pomoč. Obe je rešilni avto prepeljal v bolnico. Tudi sofer Zvonko je moč v bolnico, vesela triperesna deteljska se je pa kar potuhnila. V bolnico ni bilo nobenega.

Novi Ljubljančani

Na včerajšnji seji občinskega sveta je bilo rešenih več proučen za sprejem v ljubljansko domovinsko zvezo. Ugodeno je bilo priporočilo za zagotovitev sprejema v občinsko zvezo: 1. Gulič Rudolf, trgovec poslovođa, žena Ljudmila in hčerki Dagmar ter Sonja, 2. Bruckner Lambert, zobotehnik, 3. Polach Edvard, posestnik, in nedorošili otroci Marija, Gabrijela ter Edvard, 4. Periš Filip, profesor in direktor bivše tržniške »Edinosti«, žena Josipina in sin Boris. Ugodeno je bilo prošnjam za prostovoljni sprejem v domovinsko zvezo: Jarmakov Avramij, uradnik dravske art. delavnice, žena Elizabeta in ned. otroka Konstantin in Leonid, Blatnik Ivana, trgovca, Brozovič Marija, Cerar Jerica, boln. strežnica, Golob Matej, knjigovodski pom. z žena Franciško, Heine Vincencija, hišnica, Hribar Terezija, šivilja, Kaiser Ivan, postrežek, žena Urša in nedorošala hčerka Amalija, Karnar Matej, kroj. pom., Kastelic Ivan, trgovec, žena Vincencija in sin Gabrijel, Kokalj Viktor, kroj. pom. žena Neža in otroci Vera, Vladimir, Srečko in Ljaničar, Kervina Marija, kuharica, Mrlihar Franc, žena Marija in sin Stanislav, Pečnik Elizabeta, gospodinja, in otroka Silva in Franc, Perhaj Marija, postrežnica, Poljanec Albina, sluškinja, Repanšek Jakob, košlar drž. žel., žena Marija, in otroka Marjan in Janko, Rihar Ivan, pečar, mojster, in otroka Drago in Ivan, dr. Sagadin Anton, direktor, žena Marija in otroka Aleksander, Erik in Vera, Slivšek Marija, sluškinja, Smrke Anton, pek. pom., žena Ana in otroka Dragotin in Stanislav, Smrkol Alojzij, kleparski mojster, z žena Valburga, Salehar Terezija, perica, Schiller Oskar, dnevnikař OUZD, žena Marija in otroci Oskar, Marija in Vera, Škerbec Josipina, sobarica, Schuller Rudolf, tov. vratar v p. z. žena Marija, Tibelj Vilbald, delavka, Trošček Julij, voznik mojster, žena Josipina in sin Josip, Verovšek Valentin, delavec, žena Marija in otroka Ciril in Anton, Zolotar Franc, trg. zastopn., žena Ernestina in otrok Dušan, Zaplotnik Marija, delavka, Zaverl Josip, delavec tob. tov., žena Marija in otroci Rudolf, Veronika in Stanislav, Zrimšek Franc, kroj. pom. z žena Marijo, Zupančič Karl, pek. pom. železnik Ludovik, mehanik z žena Karolino, Kunet Valentin, hiš. ni solastnik.

Odklonjene prošnje so bile za prostovoljni sprejem v domovinsko zvezo.

Bartol Hinko, delavec, Belak Mihael, trafikant, Bergant Ivan, krojač, Bevc Josip, dimnikarski mojster, Borštner Ivana, zasebnica, Brodnik Ivan, trgoški sluga, Črne Marija, Dovč Ivana, Erjavc, suharica, Fugina Marija, žena delavca, Gersche Oskar, Hafner Josip, postrežek, Kastelic Amalija, šteparica, Klemenšek Lucija, sluškinja, Krmeč Ivan, tiskarniški uslužbenec, Lončar Leopoldina, žena finanč. uradnika, Marinič Ludovik, Matičič Janko, delavec, Notar Alojzij, kleparski pomočnik, Novak Jernej, uradni sluga, Potočnik Janez, zas. uradnik, Pukl Františka, zasebnica, Raicar Marija, zasebnica, Rožkar Franc, strugarski pomočnik, Rus Josipina, sluškinja, Štrukelj Alojzij, delavec, Vokal Marija, žena tesarskega pomočnika, Vrenk Franc, trgovski sodrnik, Zrimšek Ivan, nadkurjač, Zaviršek Alojzija, delavka, Cerar Friderika, zasebnica, Hudovernik Marija, zasebnica, Modic Ivan, voj. sluga v p., Zorc Marija, zasebnica, Podraž Terezija, zasebnica.

Beležnica

Koledar

Danes: Sreda, 24. julija 1929, katoličani: Kristina, pravoslavni: 11. julija, Euf. i Olga.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Na mrtvi straži (Ronald Colman).

Kino Ideal: Tihotapci (John Gilbert).

Dejurne lekarne.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta; Bakarič, Sv. Jakoba trg.

Če se greš kopat, pusti listnico doma

Po koledarju so danes nastopili pasji dnevi, t. j. čas, v katerem preide solnce v znamenje Leva. Pasji dnevi trajajo torej od 24. julija do 24. avgusta.

To pa samo po koledarju, zakaj meteorološko so nastopili že najmanj teden dni prej. Zato jo je vsakdo, kdor ima le količjak pod palcem in pa komur dopušča čas, popihal iz Ljubljane. Tako je milostiva n. pr. dejala, da ji je v Ljubljani prevročje in da pojde na morje, kjer upa, da se bo ohladila. Drugi, ki nimajo denarja niti toliko časa, kakor milostiva, so ostali kar v Ljubljani in se v nedeljo zadovolje s kopanjem na Savi, med tednom pa jo opoldne ali pa po 6. mahnejo na »Spico« ali kamor ima rač kdo blize.

Med temi je tudi prijatelj Rafko. Nede ljo za nedeljo jo mahne pam v bližnjo okolico. Če ne v Reteče, pa na Savo pri Ježici ali kamorkoli že. In ker človeku ni dobro samemu biti, vzame s seboj vedno svojo prijateljico.

V r. željo sta jo mahnila v Sv. Jakob. Pravijo, da je tam Sava zelo prijetna in je tam pravi weekend. Baje so tam prav idealni samotni kotički, kjer človeka ne moti nezgodnost drugega in kjer je sploh zelo fletno. Tudi naš prijatelj si je izbral prijeten kotiček in zadovoljno sta kramljala s prijateljico v hladni senči.

Ta čas se je pripeljal drzen tat k Rafkovi obleki, ki je bila sicer skrita v grmovju, vendar ne tako, da bi je ne opazilo več še oko drznega tatu. Neopazeno se je pripeljal, neopazeno je segel po lepi usnjati listnici in jo odnesel. Ko se je Rafko oblekel, je presenečen opazil, da je obleka vsa premetana in da mu je neznan izumoz odnesel listnico s 1500 Din, raznimi listi nami itd.

Nauk: Če se greš kopat, pusti listnico doma!

Iz policijske kronike

Ljubljana, 24. julija.

Približno tako senzacijo, kot so jo v soboto ponoči doživeli prebivalci Cankarjevega nabrežja, kjer se je razširila vest, da je neka mati vrgla svoje dete v vodo, so doživeli sročni tudi prebivalci Gradišča in ozke Hilserjeve ulice. Po Gradišču so namreč danes ponoči po strehah preganjali nočnega tatu in zato ni čuda, da je vse drlo skupaj in opazovalo zanimiv nočni prizor, ki ga — sploh ni bilo.

Ponoči je bila policijska direkcija obveščena, da se po strehi vogalne hiše Gradišča in Hilserjeve ulice potika neznanec, ki ima baje namen krasti. Neka stranka je videla, kako se je po stavbnem odru povzpel neki možki na streho. Baje so ga videli tudi druge stranke. Policija je hišo zastražila, toda o drznem tatu ni bilo duha ne sluha. Policija je mnenja, da gre za nočnega vasovalca, ki je izkoristil ugodno priliko in prilezel k svoji ljubici.

Včeraj popoldne se je pripetila v Šenturgovu ulici čudna prometna nesreča. Sofer Maloželeznike cestne družbe je vozil avto 15—643 proti Zvezdi. Vozil je pravilno po desni, ko se je pa hotel umakniti nasproti prihajajočemu vozu, je zavozil v senčnik trdnice Vekoslav Lesjak in ga podrl. Trdnica ima 4000 Din škode.

V bolnico so davi pripeljali težko poškodovanega 29-letnega delavko Marijo Uršič iz Javorja, katero je na paši nabodla krava v trebuh in jo težko poškodovala. Stanje ponesrečenke je zelo težko.

V bolnico je moral tudi zidar France Zupan iz Trzina. Moč je včeraj v samomorilnem namenu pil lizol, bil pa je tako trmast, da je odklonil vsako pomoč. Otepal se je znanec v domačini, ki so mu hoteli pomagati, z vsemi štirimi in morali so ga svezati, da so ga lahko naložili na rešilni avto. Tudi v bolnici se France ni vedel nič boljše in morali so ga vtakniti v prisilni jopič, da se je pomiril. Šele potem so mu lahko zdravilni izprali želodec. Samomorilni kandidat je že izven nevarnosti.

Kupujte pri trdnikah, ki inserirajo v »Slovenskem Narod«!



Dr. Igor Tavčar
spec. ališt za notranje b lezni
ne ordinira
od 28. t. m. pa do 16. avgusta

Dnevne vesti.

— Novi rudarski zakon. Kakor znano, je ministrstvo za šume in rudnike izdelalo načrt novega rudarskega zakona, ki ga je poslalo v izjavo raznim delavskim korporacijam. O načrtu novega rudarskega zakona se vrše sedaj ankete delavskih zastopnikov. Prva anketa je bila preteklo soboto v ljubljanski Delavski zbornici, ki so se je udeležili zastopniki central delavskih organizacij v Ljubljani, včeraj 23. t. m. pa se je vršila anketa o novem rudarskem zakonu v Trbovljah in so se je udeležili zastopniki vseh obstoječih rudarskih organizacij, med njimi društva rudarskih nameščencev ter Narodne strokovne zveze. Poročal je o načrtu novega rudarskega zakona tajnik Delavske zbornice v Ljubljani g. Filip Uratnik, ki je navedel tudi izpreminjavalne predloge, katere je izdelala Delavska zbornica. V petek se bo vršila anketa zastopnikov vseh delavskih zbornic in rudarskih organizacij v Beogradu, na kateri se bodo končno veljavno sestavili izpreminjavalni predlogi. Te ankete se bodo udeležili tudi zastopniki vseh slovenskih rudarskih organizacij, med njimi kot zastopnik Narodnega kluba v Ljubljani Delavski zbornici dr. Joža Bohinjec in zastopnik društva rudarskih nameščencev Rudolf Gonelli. Delavska zbornica za Slovenijo bo zastopal njen tajnik Filip Uratnik. Dne 29. julija pa se bo vršila v Beogradu anketa, ki jo sklicuje ministrstvo za šume in rudnike in katere se bodo udeležili zastopniki delodajalcev in nameščencev. Na tej anketi bo končno redigiran načrt novega rudarskega zakona. Prisostvovali ji bodo zastopniki raznih rudarskih organizacij kot eksperti, dočim bodo oficijelno zastopali rudarje samo delegati delavskih zbornic.

— Odhod našega generalnega konzula iz Prage. Dosedanji gen. konzul kralj. SHS v Pragi Franjo Cvjetiča je bil s kraljevim ukazom imenovan za generalnega konzula v Hamburgu in zapusti koncem tekočega tedna Prago, kjer je bil zelo priljubljen.

— Iz državne službe. Iz državne službe je odpuščen policijski agent pri policijski direkciji v Ljubljani Viljem Pečar.

— Za poglabitev kulturnih stikov med Slovani. Lektor na varšavski univ. dr. Bohumil Vydra je prišel te dni v Zagreb, kjer bo v arhivu proučeval dokumente o kulturnih stikih med Jugoslovani in Slovani. Zanimajo ga zlasti stiki Hrvatov s Poljaki in vpliv narodne poezije Jugoslovenov na druge Slovane. Iz Zagreba odpotuje odlični učenjak v Beograd in Ljubljano. Njegove študije izda Slovenski zavod v Pragi.

— Nov odvnetnik v Mariboru. V imenik odvnetniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani je bil vpisan dr. Ivan Sestan.

— Iz »Uradnega listca«. »Uradni list št. 76 z dne 23. t. m. objavlja zakon o notranji upravi.

— Železniškim upokojencem. Na mnoga vprašanja glede razlike prevredbe kronskih upokojencev, umrlih po 1. avgustu 1927, da jemo sledeče pojasnilo: Vsek upravičenec po umrlem upokojencu ali vdovi v gori navedenemu času, ako zanj ni še bila izplačana razlika prevredbe, naj si preiskrbi uradni sodnijsko potrdilo, da je po umrlem upravičenec prejeto izplačilo razlike. Napise naj prošnjo, kateri naj priloži sodnijsko potrdilo, oboje naj predloži direkciji državne železnice v Ljubljani v nadaljnje obravnavanje. V zadevi 20% eksekutivne in starostne določke upokojencem po novem zakonu bo finančna direkcija poročala v časopisih. Toliko v pojasnilo in ravnanje pripradeti. — Društvo železniških upokojencev v Ljubljani.

— Raspisane zdravniške službe. Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja razpisuje natečaj za štiri šef-zdravnike in enega upravnika bolnice. Zdravniki so potrebni za šefa internih oddelkov bolnice v Mostarju in Tuzli, za šefa ginekološko-babjiškega oddelka bolnice v Novem Sadu in za šefa kirurškega oddelka v Plevlju, upravnika pa za bolnico v Kragujevci. Prošnje je treba vložiti do 30. avgusta.

— Topla voda v Sori. Tudi Sori se pozna, da je pritisnila prava poletna vročina. Včeraj popoldne je znašala temperatura Sore 20,8 C.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo vroče in da je računati z nevihtami. Včeraj je bilo deloma oblačno samo v Mariboru in Zagrebu, drugod pa jasno. Vročina vedno bolj pritiska. Včeraj je bilo v Splitu 36, v Beogradu in Skoplju 34, v Zagrebu in Sarajevu 33, v Ljubljani 31,8, v Mariboru 28 stopinj. Danes bo vročina še hujša, kajti že jutraj je kazal toplomer v Ljubljani 18,8 C. Barometer je kazal 764 mm.

— Nezgodna vojaška letala. Iz Zagreba je te dni poletela eskadra petih letal proti Zemunu. Nad Požege je eno letalo nenadoma zaostalo in se začelo naglo spuščati. V zraku se je avion večkrat preokotalil, vendar se je na pilotu posrečilo srečno pristati na ravnini pod Požeško goro. Avion se je s sprednjim delom zaril v zemljo, pilot in njegov spremljevalec sta pa ostala nepoškodovana. Nesreča se je pripetila zato, ker je pilotu tik nad Požege zmanjkalo bencina in ko je iskal primeren prostor za pristatek, je nastal v motorju defekt. Letalo so v Požezi popravili, nakar je zopet nadaljevalo polet.

— Velika poveljstva v Sremski Mitrovici. V zadnji »Poročna doka« v Sremski Mitrovici so prišli te dni na sled veliki poveljstva v znesku 140.000 Din in ponarejanj raznih listin. Poveljstva in drugih nepoštenih manipulacij je obdolžen blaginjak Zivko Milovanović. Pri reviziji knjig so namreč dognali, da je Milovanović vpisal napačne postavke. Vpisal je šest priznanic po 15.000 Din in vključil, da so ta denar prejeli za družni člani. Seveda člani denarja niso videli. Poleg tega je Milovanović v zadnjih treh letih potrošil 33.549 Din, katere vsota je ostala nepokrita. Velika poveljstva je vzbudila v Sremski Mitrovici senzacijo, ker je bil blaginjak Milovanović splošno znan.

— Dva nova velika parnika Jugoslovenskega Lloydja. Jugoslovenski Lloyd je v ladjeedelnici v Sunderlandu na Angleškem naročil dva velika parnika in sicer »Triglav« in »Argentina«, vsak po 10.500 ton. Parnika bosta kmalu dograjena.

— Smrtna kesa. Včeraj je umrl v Ljubljani tapetnik in dekorater gosp. Franc Sajo. Pogreb bo jutri ob pol 16. iz Svabičeve ulice št. 7. Blag mu spomin! Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

— Še o nesreči pri Subotici. Včeraj smo poročali o težki železniški nesreči, ki se je pripetila na progi blizu Subotice. Subotički osebni vlak je povozil nekega moškega in neko žensko. Sedaj so ugotovili, da gre za 60letnega trgovca Gustava Hubata iz Subotice in njegovo služkinjo Ilono Kiraly. Nesreča se je pripetila zato, ker zatvornica ni bila spuščena. Progovni čuvaj, ki je bil zalisan, je izjavil, da je bila zatvornica pokvarjena in da je že pred dobrim tednom opozoril na nedostatek železniške direkcije.

— Velika poveljstva v Zagrebu. Pri industrijskem podjetju Tegma d. d. v Zagrebu je bila pet let nameščena kot blaginjak Marija Tudjan. Vsi so jo smatrali za pošteno in uživala je splošno zaupanje podjetja. Zato je te dni vzbudila tem večjo senzacijo vest, da je Tudjanova poveljstva večji znesek. V soboto je Tudjanova, ki je bila sicer v uradu vedno vestna, nenadoma položila svojemu šefu, da ji je slabo in da mora k zdravniku. Odšla je ob pol 10, toda nazaj je ni bilo več. Temu se ni nihče zudil, kajti vsi so mislili, da je zbolela. Ko pa je v nedeljo popoldne direktor pregledoval pošto, je našel med pošiljkami pismo, ki ga je presenetilo: Tudjana je pisala, da je v blaginji velik primanjkljaj, ki ga ne more pokriti. Zato je sklenila skupno s možem izvršiti samomor. Za kritje primanjkljaja naj trdka proda avtomobil njenega moža šoferja Tudjana in pa njuno pohištvo. Direktor je seveda zadelo takoj prijavil policiji, ki je začela preiskovati za beguncema, kajti izkazalo se je, da je bil samomor samo fingiran. Pri kontroli knjig so v prvem hipu ugotovili 30.000 Din primanjkljaja, kasneje so pa dognali, da gre za večje zneske. Tudjana je baje z možem pobegnila iz Zagreba. Zakonec sta sicer pustila pohištvo in avtomobil v zastavo in protivrednost, toda avtomobil je že zelo obrabljen in tudi pohištvo ni doeti vredno. Policija je za beguncema izdala tiralo.

POTENJE ROK, NOG itd.
zanemljivo odstrani »SUDOR«-mast
lekarna »Pri orlu«, Celje.

Iz Ljubljane

— Najemnina v mestnih stanovanjskih hišah. Občinski svet ljubljanski je na svoji včerajšnji seji sprejel predloge stanovanjskega odseka o novi ureditvi najemnin v mestnih stanovanjskih hišah. Zaradi pomanjkanja prostora bomo podrobneje poročali o tej novi ureditvi najemnin v jutranji številki, na kar opozarjamo vse zainteresente.

— Ušokolu I. na Taboru je preminul zopet zvest, marljiv in aktiven član brat Ivan Vrtačnik, zato pozivljamo članstvo, da se udeleži polnoštevne pogreba, ki bo danes 24. t. m. ob 16.30 iz mrtvašnice sp. bolnice k Sv. Križu. Pokojnega spremimo v krolu in z društvenim praporom. — Zbirališče ob 16. na Taboru. — Odbor.

— Ušokolu I. na Taboru sporoča vsemu članstvu in prijateljem, da je naš nepozabljeni brat Vinko Habe odbornik Sokola I. in tajnik družbe za upravo Tabora preminul v svoji najlepši življenjski dobi na severni steni Triglava. Vsa Taborška družina, s katero je živel in delal, se težko loči od njega ter mu ohrani bratsko ljubav. Pogreb se bo vršil jutri 25. t. m. ob 17. iz Sokolskega doma k Sv. Križu. Na zadnji poti ga spremlja članstvo v krolu z društvenim praporom in godbo Sokola I. Zbirališče članstva in pevcev ob 16.30 na telovadnici Tabora. — Odbor Sokola I.

— Ušokolu I. na Taboru sporoča naznaja, da je preminul včeraj v splošni bolnici njegov dolgoletni agilen odbornik g. Ivan Vrtačnik. Pokojnega odbornika spremljamo k večnemu počitku danes ob pol 17. izpred bolnice. Pozivljamo celokupni odbor, da se pogreba korporativno udeleži. — Predsednik. 437/n

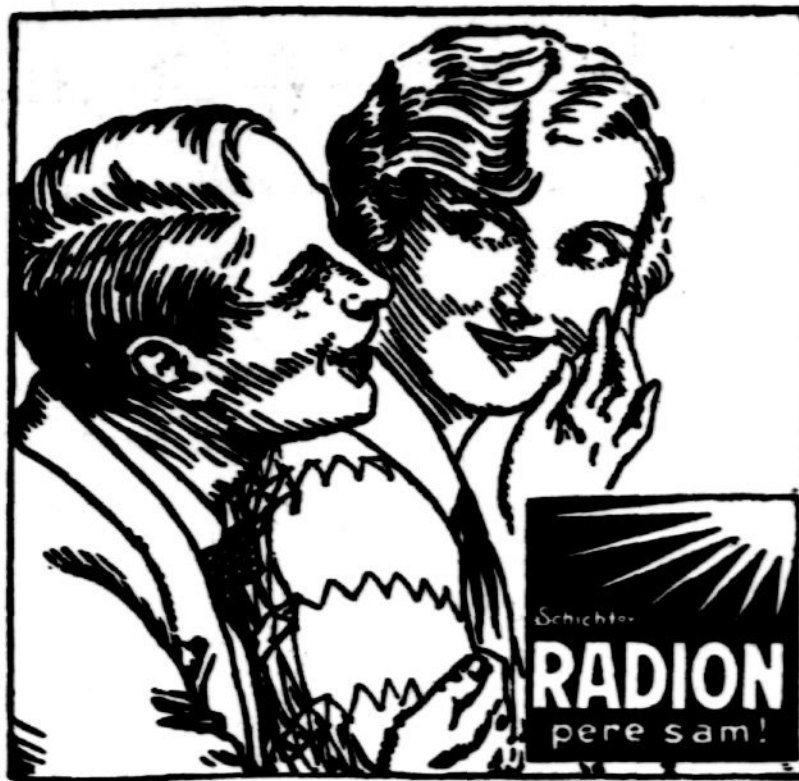
— Ušokolu I. na Taboru sporoča naznaja, da je preminul včeraj v splošni bolnici njegov dolgoletni agilen odbornik g. Ivan Vrtačnik. Pokojnega odbornika spremljamo k večnemu počitku danes ob pol 17. izpred bolnice. Pozivljamo celokupni odbor, da se pogreba korporativno udeleži. — Predsednik. 437/n

— Ušokolu I. na Taboru sporoča naznaja, da je preminul včeraj v splošni bolnici njegov dolgoletni agilen odbornik g. Ivan Vrtačnik. Pokojnega odbornika spremljamo k večnemu počitku danes ob pol 17. izpred bolnice. Pozivljamo celokupni odbor, da se pogreba korporativno udeleži. — Predsednik. 437/n

Iz Celja

— Razne izgube. Amalija Kreuh, stanujoča Za Kresjijo, je izgubila v mestu 400 Din vredno zlato verižico z obeskom. V Gospodski ulici je bila izgubljena 700 Din vredna zlata zapestnica. Ivan Rebernik, stanujoč v gostilni »Zeleni travnik«, v Kladni ulici, je izgubil 450 Din vredno možko uro. Trgovski pomočnik Engelbert Miklavčič iz Gaberja je izgubil 19. t. m. med potjo s kolo dvoroda doma Črno usnjato listnico, v kateri je imel 210 Din gotovine, 2 legitimaciji in več drugih papirjev. Voznik piva Ciril Krivec je izgubil na državni cesti od Smarjete do svojega doma na Mariborski cesti 9 medeno pipo za točenje piva, vredno 300 dinarjev. Alojzija Lipovškova, stanujoča Za Kresjijo, je izgubila pred dnevi med potjo iz mesta po Ljubljanski cesti do levškega mostu zlato žensko uro brez stekla, vredno 400 Din.

— Priporočljiva »Mica Kovačeva«. Pri zasebnici Ivani Marčičevi v Gaberju je stanoval in se obenem tudi hranil zidarski delavec Vekoslav Borović iz Zagreba. V noči od 20. na 21. t. m. je Borović brez slovesa zapustil svoje stanovanje in Cello ter se napotil v neznan smer s trebuhom za kruhom, ubogi Marčičevi pa je zapustil za spomin dolg 105 Din na hrani in stanovanju. Kakor je pripovedoval zadnji dan svojim tovarišem, jo je popihal v rodni Zagreb.



Sladko skrivnost

je razodela gospa Mica svojemu srečnemu soprogu. Lahko bo od sedaj uživala prepotreben mir, ker ji trudapolno in neprijetno delo pranja odvzema

Schichtov
RADION



Ljudje jeklenih živcev

Kot take si namreč predstavlja slavni stolni kapitelj ljubljanski prebivalec Kersnikove ulice ter dela Gosposvetske ceste in Dunajske ceste, Sicer bi mu bilo lahko hvaležni za ta izredni naziv, če bi se nameravali n. pr. pozneje vsi prizadeti posvetiti artističnemu poklicu ter v kakem varijetju demonstrirati umetnosti, katerih pručinje se imamo zahvaliti omenjenemu kapitlju.

Pa k stvari: Mi, nesrečni prebivalci omenjenega okraja, smo obsojeni v to, da od zgodnje pomladi do pozne jeseni, dan za dnem z malimi presledki prisluškujemo koncertu! Da! Pa ne koncertu violin in saksofona, ampak jazzu, najbolj futurističnemu, ki pozna le dva strašna instrumenta: cirkularno in njen pogonski eksplozivni motor. In to dan za dnem brez prestanka! Porzorišče: Medijatorno dvorišče, Avditorij: prebivalci omenjenih ulic. Saj bi se človek ne razburjal radi tega, če bi ga korarji med nami poprej priredili kak plebsisti, ki naj bi odločili, če večina glasuje za koncert ali proti, pravica naj bo povsod. In če bi nas tisti, ki so za to glasbeno produkcijo bolj navdušeni, preglašovali, bi se mi drugi radevolje uklonili, že iz stališča humanitete, v svesti si, da je majoriteti s tem le ustrezno. Dokler bi se pa to glasovanje ne izvršilo, bi bilo le prav umestno, če bi se cel orkester morda preselil kompletno na Orlovski stadion, saj tam ima dovolj prostora in tudi hiše niso tam v tako neposredni bližini.

Ce se bodo pa ljudje le zanimali za oratorij, ki ga predvaja ta orkester, se bodo lahko osebno potrudili na stadion, saj prostora je tam neprimerno več in vstopnine za enkrat tudi še ni. Ali pa bi bilo v tem slučaju tudi prav, da bi se stopilo v stik s kakim našim odličnim glasbenikom, da poda svoje strokovno mnenje. Morda bi pa kazalo ta koncert oddajati po radu in naj bi se tozadevno stopilo pravočasno v razgovor s Prosvetno zvezo, da nas zopet kdo ne prehit, saj pravilo, da smo Slovenci itak povsod zadnji.

Napravite red!

Ndavno sem čital v »Slovenskem Narodu« pritožbo zaradi kralovno pozno noči, ki se dogajajo v Spodnji Šiški. Lastnik hiše, kjer se tako kriče kriči nočni mir, je resnično navedb s svojim podpisom potrdil, samo naglasil je, da njega ne zadene nobena krivda, češ da je on sam pri policiji ponovno prošil, da bi napravila red, žal — zaman! Bil sem tako naiven in semupal, da bo vsaj ta objava kaj zalegla, če pa je prejšnje prošnje ne. Res naiven, kajti kakor v zasmeh se nemir ponoči nadaljuje baš v bližini policijske stražnice v Spodnji Šiški.

Opisati hočem kot primer pravkar minulo noč od nedelje na ponedeljek. Približno do 10. ure zvečer so kričali številni otroci, približno do 1. so delali šund odrasli pomočniki in psi. Ko je to prenehalo, sem mislil, da bo vendar mir, toda jedva sem zadržal, prikolovrati pijanec in »poje« na vse grlo, tako da me je popolnoma zadržal. Vedel sem, da je pri meni sedaj naravno konec s spanjem, zato sem vstal in vzel uspalno sredstvo. Toda predno je učinkovalo, so se pričeli drti petelinji, bilo ni niti še 3. (eden se je držel ob pol 2.). To je moje živce tako razdražilo, da sem moral seči po še močnejšem zdravilu, zabil sem vsa okna z okničami vred, zamašil si ušesa in tako vendar že zaspal — ob 4. zjutraj! Z mano vred je bila ponovno prebujena tudi moja žena, ki je bridko tožila, kako jo boli glava, kako je slaba — ves ljubi dan naj pa dela.

Da ne poreče kdo, tako je bilo pač na nedeljo, ugotovljamo, da ob delavskih nočih dosti boljše. Posamezni ponočnjaki se tudi tedaj oglašajo, otrokom, psom in petelinom je pa itak vseno. Najboljše noči so tedaj, kadar je tako hladno, da moram imeti trojno zapeta vsa okna, predvsem pozimi, ko so tudi kalčki mru sprevrjeni na varnem, ne na prostem. Tedaj moram spati brez vseh sredstev, torej dokaz, da še ne

spadam med tiste nesrečneže, ki zbog trajno tako zelo bolnih živcev sploh ne morejo spati. Vem pa, da večini tukajšnjih prebivalcev razni nemiri ne delajo dosti ali tudi nič preglavic; je bistvena razlika, ali kdo takoj spet zaspi, kadar se prebudi, ali da brez nadaljnega sploh ne more več zaspati; znano je tudi, da se nekateri ne zbujajo, če bi bil ne vem kakšen nemir. Vendar se naj pomisli, da tukaj ne bivajo samo telesni delavci, ljudje, ki napenjajo le svoje mišice, nikoli pa ne svojih živcev, marveč, da so tukaj tudi duševni delavci, ljudje, kojih živci so radi napornega duševnega dela od mladosti naprej in težkih bojev v življenju vsi izmučeni. Končno, kar si nekateri dovolijo, si lahko vsi drugi, sedaj pa pomislite, kaj bi bilo, ako bi imela vsaka hiša na primer takega petelina, kakor je v Podjuni ulici, ki se že vsako uro podnevi dere, da se človeku kar stoji, ali pa takega piščika na verigi, kakor je v Aleševčevi ulici, ki bogzna kolikokrat in doklej neprenehoma bevsa, ne da bi ga kdo domačih zavrnil. Tudi sem skromnega mneja, naj imajo stari svoje otroke sami na glavi, ne da jih puščajo od ranega jutra do pozno v noč baš pred hišo, kjer ni nobenega otroka in ki nimajo z njimi nobenih stikov. Tukaj se jih nabere včas celakopa, da kričijo, tudi mečejo kamenje po cesti in hodnikih.

Navedel bi lahko še več, vendar zaenkrat naj zadržim. Če organi za javni red in mir ne nudijo pomoči, se usojam prositi mestni fizikat, kjer so zdravniki, da razmotrijo zadevo in potrebno ukrepejo, saj je menda mir in počitek predpogoj zdravju in dolžnost za poklicanih čimteljev, da vse odstranijo, kar ogroža zdravje in življenje meščanov. Trpin.

Izumitelja trpljenje in zadoščenje

K temu, včeraj priobčenemu članku pripominjamo, da se glede prvega odstavka s piscem R. P. popolnoma strinjamo. V nadaljevanju pa bodi g. Rudolfa Pucu povedano, da imamo pri nas kot dolgoletni zastopnik tvrdke in tovarne Columbia aparate z novo zvočno izpeljavo, katere se imenuje

PLANO REFLEX TONE-ARM
že dolgo časa in se prav nič ne čudimo, da se poznejši izumitelj tega izuma g. R. P., kateri je bil slučajno nekaj časa naš potnik že takrat ni zanimal za to novost.

V našem izloženem oknu smo danes razstavili

COLUMBIA APARATE S PLANO REFLEX ZVOČNICO
katere oddajamo po najnižji ceni in dveletno pisemno garancijo. Gospodu R. P. pa želimo, da se tudi on v tej hudi vročini kar najbolje razvija in izumi kmalu zopet kaj novega.

Centrala za splošno gramofonijo
»Gramofon« A. Rasberger — Ljubljana,
Miklošičeva cesta 34, Palača Pokojniškega
zavoda.

Pisatelj Elgart-Sokol umri

V nedeljo je umrl znani češki pisatelj Elgart-Sokol, ravnatelj dekliske obrtne šole in učiteljstva v Brnu. Zadel ga je kap. Pokojnik je bil odlični pedagog, pa tudi eden najboljših čeških pisateljev. Bil je predsednik Moravskega kola pisateljev, ki je pod njegovim vodstvom zelo uspešno delovalo na knjižnem polju.

Karl Elgart-Sokol je bil rojen l. 1874. Studiral je v Brnu in posvetil se je učiteljskemu poklicu. Kot pisatelj je nastopil s krajšo povestjo »Deca«, pozneje je pa napisal romane »Solnce«, »Vihare« in »Zlato runo«. Poleg tega je napisal več literarnih študij, povesti in potopisnih črtic. Med zadnjimi njegovimi deli sta znana dva velika romana »Beli in črni« in »Sahara«. Tudi kot gledališki kritik in dramaturg se je pokojni plodonosno udeleževal.

Žene zahtevajo plačo

Na varšavski konferenci ženske Male antante je bil sprejet predlog, naj se prizna zakonskim ženam, ki vestno opravljajo gospodinske posle, pravica do plače. Može naj bi torej svojim ženam plačevali gospodinsko delo tako, kakor se plačuje njihovo delo v raznih poklicih. Ta zahteva je pa taktično in praktično neizvedljiva. Zakonska žena, živeča v normalnem srečnem zakonu, bi plačo odklonila kot ponižujočo, na drugi strani bi pa večina zakonskih žen ne mogla dobiti plače, kajti moževi dohodki zadostujejo komaj za vsakdanje potrebe. Če bi obveljala ta zahteva, bi bilo še več nesrečnih zakonov in razporok. Zato mi verjetno, da bi se našla vlada, ki bi prisilila zakonske možje plačevati ženam gospodinsko delo. Ta zahteva torej ni praktična.

Pač pa je praktična zahteva, naj bi dobivale zakonske žene delež tam, kjer je na razpolago imetje, ena se mora vse življenje truditi in pomagati možu pri delu, toda koristi od tega nima nobene. V pretežni večini primerov grede prihranki na račun ženske marljivosti in varčnosti. Zato je krivično, da žena, ki pomaga možu zbirati prihranke in kopičiti denar, nima nobene pravice do kapitala, ki ga je vestno zbirala. Gospodinja, ki je s svojim delom omogočila, da je mož del svojih dohodkov prihrani, nima pravice do teh prihrankov. Zakonci lahko zaslužek solidarno zapravijo, prihranjeni denar je pa izključno moževa last. Pravilno bi bilo, da bi pripadla polovica v zakonu pridobljenega imetja ženi.

Z mrtvo se je poročil

Ni vedno dobro, če hoče žena utajiti svojo starost in prepričati ljudi, da je mlada, čeprav je v resnici že stara. Mnoge ženske za vse na svetu nočejo priznati, koliko so stare, in da utaje svojo starost, se poslužujejo raznih trikov. Tako je storila tudi neka Madžarka v Budimpešti. Neki vdovec se je poročil z damo, ki je bila stara po krstnem listu 39 let. Kmalu po porok je pa mož ugotovil, da je žena stara že 51 let. Za poroko si je namreč preskrbel dokumente svoje umrle sestre, ki je bila 12 let mlajša od nje. S sestrim krstnim listom je ženinu dokazala, da je stara 39 let. Vdovec se je poročil v resnici z mrtvo ženo in zakon z njeno starejšo sestro bo seveda razveljavljen.

Slep letalec in mrtev opazovalec

Angleški letalec Georg Kementi pripoveduje o redki letalski nesreči pri Ypru, kjer je z vojaki opazoval angleški aeroplan. Visoko v zraku je začelo letalo nenkrat kolebati in se spuščati, potem se je pa v vratolomnih krivuljah zopet dvignilo in nadaljevalo polet, dokler ni srečno pristalo. Ko so prihiteli k letalu vojaki, so našli opazovalca mrtvega, pilot je pa komaj še dihal. Ko so ga potegnili iz letala, je zaklical, da je slep in da naj hitro pokličejo zdravnika.

Zdravniku je nesrečno pripovedoval, da je začutil med poletom v ušesih silne bolečine. Misli je, da mu je od močnega brenja motorja počil bobenček. Kmalu se mu je v očeh stemnilo in misli je, da se iz motorja močno kadil. Obrnil se je k opazovalcu in ga vprašal, zakaj se je nenkrat stemnilo. Ker ni bilo odgovora, je mislil, da se je tovarišu kaj zgodilo in hotel se je spuščati. Kar je spoznal, da je osleplil. Opazovalec mu je zaklical, naj se hitro spusti. Letalo je vodil pa navodilni, ki mu jih je dajal s hropčim glasom opazovalec. Končno je opazovalec umolknil in slisati je bilo samo še hropenje. Pilot je napel vse sile in srečno pristal na določenem kraju, od koder so ga odpeljali v bolnico. V bolnici je čez pol ure umrl.

— Trdovratno zapeko, katar debelega črevesa, napetosti želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnosti jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravne »Franz-Josefove« gretice, če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravniki strokovno veličine izpričujejo, da učinkuje »Franz-Josefova« voda celo pri zdražljivem črevesu brez bolečin. Dobi se v vaših lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

August Bianchi:

Na valovih strasti

Roman

Tako je stal poveljnik nekaj časa, ko se je njegov pogled naenkrat ustavil na postavi, ki se mu je počasi bližala.

Bil je mladenič v bluzi s cigaro v ustih. Pred poročnikom se je ustavil.

— Kaj hočete tu? Zakaj se tu ustavljate? Zakaj ne greste svojo pot? — je vprašal poročnik mladeniča v bluzi samozavestno.

— Kaj je mar prepovedano stati tu? — je vprašal mladenič v bluzi.

— To bi morali sami vedeti.

— Toda če je človek sam? — Vseeno. Bodite torej tako prijazni in nadaljujte svojo pot, monsieur, in sicer takoj.

— Da, takoj odidem, — je odgovoril mladenič v bluzi in prestopil, kakor da hoče res izpolniti poročnikovo povelje! Pri tem mu je pa padla cigara iz roke.

— Parbleu! — je zamrmral in začel iskati cigaro na tleh.

— Kaj še ne greste? — je zagodrnjal poročnik.

— Dovolite mi pobrati cigaro, — je

prosil mladenič v bluzi in hitel brskati po tleh.

— Dovolj mi je teh komedij. Izgubite se, monsieur! — je zakričal poročnik.

Mož v bluzi se pa ni dal motiti. Brskal je po tleh in se bližal častniku. Približal se je njegovim nogam tako, kakor bi mislil, da se je cigara zatrkljala poročniku pod noge.

— Aretirati vas dam, če se takoj ne poberete! — mu je zagrozil častnik.

— Ne, pač pa vas aretiram jaz! — je vzkliknil mož v bluzi. In že je objel poročnika čez pas in ga stisnil tako krepko, da ni mogel niti dihati, kaj šele kričati.

Tisti hip je priskočilo z dveh strani kakih trideset mož v bluzah. Planili so na puške in še predno so se vojniki prav zavedli, kaj se je zgodilo, so bile puške v rokah napadalcev.

Toda to napadalcem še ni zadostovalo. Obkolili so razorožene vojaše in namerili puške na nje.

— Prvi, ki se gane, bo ustreljen! — je zaklical vodja napadalcev.

— Ali priznavate, monsieur, da se morate udati v svojo usodo? — je vprašal mož, ki je držal častnika čez pas. — Upam, da me ne boste prisilili ustreliti tako junaškega častnika, kakor ste vi.

Pri tem je zavihtel poročnika na rame in ga odnesel tja, kjer so stali njegovi tovariši.

— Zaprite vse v stražnico in kdor poskusi pobegniti, bo ustreljen! — je zaklical tovarišem.

Potem je potisnil prestrašenega poročnika v polkrog.

Bodite tako prijazni, monsieur, in dajte vojakom dober zgled, — mu je prigovarjal. — Vsak odpor je izključen, vse poslopje so obkolili naši, vse straže med voš in drugimi postojankami so premagane. Zato se obrnite in hajdi v stražnico, kjer boste zaprti. Marš!

Vojniki so povesili glave in ker so čutili na hrbtih bajonete, so brez obotavljanja odšli v stražnico.

Poročnik je bil še ves zmeden. Ni mu šlo v glavo, da se mora pokoriti postopaju v delavski bluzi in da je ostal poveljnik brez vojakov.

Ko mu je pa bližnji delavec iztrgal iz rok sabljo, ki jo je imel še vedno opasano, je bridko zaplakal in moral so ga odvesti v stražnico.

Mož, ki ga je bil aretiral in ki ni bil nihče drugi nego naš junak Armand Cambon, je vzel poročnikovo sabljo iz rok svojega tovariša in stopil k mladeniču častniku, ki je bil omahnil na stol in se držal z obema rokama za glavo.

— Monsieur, — je spregovoril Armand, — dolgo vas ne mislimo držati

pod ključem. Takoj se poslovimo od vas in čim odidem, ste prosti. Menda vas ni treba še posebej prositi, da postopate s svojimi jetniki prav tako obzirno, kakor mi z vami. Lahko noč, messieurs! — je pripomnil in se poklonil vojakom.

Potem se je obrnil k svojim tovarišem, rekoč:

— Pojdimo!

In zapustil je stražnico.

Tovariši so sicer sledili svojemu poveljniku, toda bili so nezadovoljni, da je jetnike osvobodil. Ko so stopili iz stražnice, se je Armand ustavil.

— Tiše! — je zaklical tovarišem.

Vsi so utihnili.

— Čujte!

— No, kaj pa je? — je vprašal Eugène presenečeno.

— Kaj slišite? — je vprašal Armand.

— Slišim korake bližajočih se vojakov, — je odgovoril Eugène.

— Bliža se oddelek pehote, — je pripomnil drugi.

— Zakaj ne cela stotinja, zakaj ne cel polk ali celo dva? — je vprašal Armand.

— No in zdaj? ... No in zdaj?

— Zdaj ... Hitro proč s Champs Elysees in ustavite se šele na St. Honore.

In Armand je hitel čez Elyzejska polja.

Trideset mož mu je sledilo s puškami

in čeladami vojaške straže, toda nihče ni vedel, kaj namerava Armand.

XLI.

Modri mož.

V obokani sobi v pritličju velike hiše v rue de la Paix, tej najlepši pariški ulici, razprostirajoči se med Place Vendôme in bulvarjem, je stanoval star mož, znan v Parizu že davno pod imenom »Modri mož« in sicer zato, ker je hodil pozimi in poleti vedno v svetlo modrih hlačah ter v suknjiču in čepici iz enakega blaga in enake barve.

Kako se je v resnici imenoval, ni nihče vedel, a če je govoril sam o sebi, kar se je pa dogajalo zelo redko, se je tudi nazival »Modri mož«.

Kdo je bil in kaj je počeval v družbi, tudi nihče ni vedel.

Pač pa je bilo splošno znano in sicer v najboljdenjih, pa tudi v najbolj zapuščenih okrajih, da je hodil »Modri mož« vseh štirideset let skoro dan za dnem po siromašnih okrajih in dajal listke za hrano in moko vsakemu siromaku, katerega je srečal.

To pa še ni bilo vse. Obhodil je vse zakotne ulice in siromašne hiše, kjer je pomagal onim, ki niso imeli toliko moči, da bi mogli stopiti na ulico in pokazati svojo revščino svetu.

Nihče ga pa ni videl na zabavi, v gledališču ali na ljudski veselici.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas 5 Din.

Žagovodja

perfekten, več lesne in pisarniške manipulacije, želi primernega mesta za takoj. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Starejša moč«.

Domačo hrano

dobro, iščem. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »hrano«.

Separirano prazno sobo

po možnosti v centru mesta, Bleiweisova cesta — išče gospodična. V ponudbi naj se navede cena. — Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Bleiweisova cesta«.

Malinovec

z najfinjšim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemične primesi, garantirano naraven, se dobi v lekarni Dr. G. Piccoli

Ljubljana

1 kg 20 Din

Pri večjem odjemu ceneje. Razpošilja se po pošti in železnici.

Meblovano sobo

oddam. Strelška ulica 10, I. nstr. 1579

Množinski predmet

potreben za vsako gospodinjstvo, patentiran v 17 državah. — Prospekt pošlje brezplačno Samuel Leopold, Senta (Bačka).

Slabim

pošljemo brezplačno pojasnjujočo literaturo. Nov način obnavljanja moči, zdravja in delovne sposobnosti. Pišite na naslov: Miloš Marković, Beograd, Molerova 27. 1448

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57

priloga najboljših tambure, žice, škele, partiture i ostale potrebščine za vsa glazbala. — Odlikovan na pariskoj izložbi Cjenici franko.

Stavbno podjetje

sprejme takoj žensko pisarniško moč, večšo knjigovodstva in vseh pisarniških del. Prednost imajo tiste, katere so bile že zaposlene pri stavbnem podjetju. Ponudbe z zahtevno plačo pod »Samostojna 33 — 1549« na upravo »Slov. Naroda«.

Stavbno podjetje

sprejme absolventa nižje obrtné šole, že nekoliko verziranega v zidarstvu. Ponudbe z zahtevno plačo pod »Vesten 32 — 1550« na upravo »Slov. Naroda«.

L. Mikuš

LJUBLJANA Mesin. trg 15

priloga svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalno palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno —

Z najboljšim uspehom

se nad 23 let uporablja Laruc's kapsule za ozdravljenje spolnih bolezni (triper, belo kapanje). V vsaki lekarni poščica Din 25.—. S pošto pošlje lekarna Blum, Subotica. 29-L



Zanesljiv pomoček za nego las

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade »MISEL« se ustavi izpadanje in sivine las, povrnejo se izgubljeni lasje, odstranijo se vsi pojavi, ki zaradi njih lasje izpadajo in sive. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih, kakor so so že komu dali časa siveli ali izpadali lasje.

Cene z dostavitvijo vsakemu naročniku na dom: 60 gr. 115 Din, 80 gr. 150 Din, 100 gr. 185 Din, 160 gr. 290 Din.

Vsakemu naročniku priložimo garancijo za popoln uspeh za ta lek. Za slučaj, da bi ne bilo uspeha, vrnemo denar in poravnamo vse stroške.

V tuzemstvo pošilja po povzetju Depo za Jugoslavijo pomada »MISEL«.

Beograd, Vasina 9. — V Beogradu prodaja lekarna Delini, Knez Mihajlova 1.



Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš nad vse ljubljani soprog, brat in svak, gospod

Franc Sajovic

tapetnik in dekorater

dne 23. julija 1929, po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal. Pogreb pokojnega se vrši v četrtek, dne 25. t. m. ob 1/2 4. popoldne iz hiše žalosti Trnovo, Švabičeva ul. 7, k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 24. julija 1929.

Slavka Sajovic, soproga Ivan, Ignac Sajovic, brata in ostalo sorodstvo.

Pogrebni zavod J. Gajšek, Vodmat-Ljubljana.

Stoewer

svetliji pisalni stroj za potovanje in pisarno, konstrukcija in material prvotnega. Puzične očišča.

Lud. Baranja, Ljubljana, Šolanderjeva ulica št. 6

Telefon št. 2202

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava »Slov. Naroda«

Ureduje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jozuršek. — Za upravo in iskanje del: Oton Christof. — Val v Ljubljani.



V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni, dobri soprog, oče, sin in brat, gospod

Dr. Vane Radej

velepodjetnik v Beogradu in peš. poročnik v rezervi

v torek, dne 22. t. m. v Splitu po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki nepozabnega pokojnika se bodo prepeljali v Celje, kjer se bo vršil v četrtek, dne 25. t. m., popoldne ob 4. pogreb iz hiše žalosti na Bregu na okoliško pokopališče, kjer se truplo položi v rodbinsko grobnico.

Celje — Beograd, dne 23. julija 1929.

Globoko žalujoči ostali:

Nada dr. Radej roj. Prežeren, soproga. — Nadica, hčerka. — Ivan Radej, posestnik, oče. — Marija Radej, mati. — Marta in Mira Radej, sestre. — Tončo Radej, sodnik, pater Lavrencij Novak, kapucin, Avgust Novak, direktor v pok., Martin Novak, zasebnik



ČEHOSTAKLO podr. Ljubljana na naznanja tužno vest, da je preminul njen družabnik, gospod

Dr. Vane Radej

v Splitu 22. t. m.

Pogreb se bo vršil v Celju dne 25. t. m. iz hiše žalosti na Bregu na okoliško pokopališče.

Pokojniku ohranimo trajen in blag spomin!

Ljubljana, dne 24. julija 1929.

Čehostaklo, podružnica Ljubljana.